

"DE KLINK"
Officieel orgaan en informatieblad van het
GENOOTSCHAP OUD ZANDVOORT
(OPGERICHT 11 DECEMBER 1970)

12e JAARGANG NUMMER 4

OKTOBER 1992

LOSSE NUMMERS F 3.50

Redactie-adres: M. Weber, Voltastraat 26
2041 CK Zandvoort, telefoon: (02507)-17009

REDACTIONEEL:

In de eerste plaats een rectificatie bij de foto op pagina 4 van de vorige aflevering. Jan Paap zit wel is waar links van zijn zoon Arie en Frans van der Ploeg rechts, maar op de foto ziet men van links naar rechts: Frans van der Ploeg, Arie Paap en zijn vader Jan Paap.

Het afgelopen kwartaal was het 40 jaar geleden dat de Zandvoortse Aardappeltelers Vereniging werd opgericht en wel op 7 juli 1952. De oprichters waren: Jb. Koning(Withaar), Jb. Koning Hzn en K. C. v.d. Mije Pzn.
Lang voor dat het woord 'zeedorpenlandschap' werd uitgevonden zorgde deze vereniging al voor de instandhouding van dit landschap. Dat de leden het experiment daarbij niet schuwen blijkt wel hieruit; één der leden, Engel Kerkman(Botje) had afgelopen jaar ook het aardappelras 'Opperdoezer' gepoot. Een aardappelras dat alleen verbouwd wordt op de hoog gelegen lichte zavelgrond rondom het West-Friese dorp Opperdoes. Gebleken is dat het ras in Zandvoort ook prima gedijt.
Aardappeltelers, proficiat en op naar het 50 jarig jubileum!

Woensdag 9 september jl. werd in de kelders van 'Ons Huis' de laatste veiling gehouden van veilinghuis 'De Witte Zwaan'.De familie Waterdrinker. met veilingmeester Siem, heeft de veiling-hamer aan de wilgen gehangen. Hiermee kwam een einde aan een bedrijf waar menig Zandvoorter het nuttige met het aangename verenigde. De wijze waarop Veilingmeester Siem de spullen aan de man bracht is onnavolgbaar. We zullen het schoolbord aan de Baan, met daarop de aankondiging Kijkdagen ... en de kwinkslagen tijdens de veiling missen.
'De Witte Zwaan' is een stukje 'Zandvoorts historie' geworden.

MW

TWEE ZANDVOORTSCHE VISSCHERS VERDRONKEN.

Ledige boot met de vangst anmorgen om 4.30 uur op het strand gevonden.

VERMOED WORDT DAT ZE OVERBOORD GESLAGEN ZIJN.

ZANDVOORT 23 september 1932.

De Z.V. 3 het garnalenbootje - een vlet - waarmede Piet Loos en Jan Visser gisteravond zee kozen is hedenmorgen omstreeks half zes onbemand ter hoogte van het Noordzee Hotel op het Zuiderstrand komen aandrijven.
Van dit treurige feit deed Willem Loos, de broer van één der slachtoffers, aangifte bij de Politie. Waarnemend commissaris - inspecteur Bollee - stelde onmiddellijk den commandant van de Zandvoortsche Reddings Brigade - de heer van der Mije - hiermede in kennis, waarna de familieleden van Loos en Visser met het vreselijke nieuws bekend werden gemaakt.

Gisteravond plm. 9 uur was de Z.V. 3 uitgevaren tegelijk met nog een Zandvoortsche garnalenvisser, welke laatste 's avonds laat al weer was binnen gekomen.
Jan Paap ontdekte als eerste de Z.V. 3 op het strand. Hij wist dat zij uitgevaren waren en zag aan de scheve ligging van het schip en aan het overboord hangen van het net dat er een ernstig ongeluk was gebeurd. Ook de vangst bleek zich nog aan boord te bevinden.
Al ras was het duidelijk dat één der opvarenden overboord was geslagen of gevallen met het ophalen van het net en de ander met een poging tot redding mede was verdronken. De opvarenden van de Z.V. 3 konden geen van beiden zwemmen.Zij waren gekleed in zware oliepakken en hoge zeelaarzen.
Een dergelijke uitrusting geeft weinig kans op redding.

PIET LOOS was 36 jaar oud en gehuwd met Maartje Woudenberg. Het echtpaar had drie kinderen, 2 meisjes respectievelijk 10 en 6 jaar oud en een zoontje van 4 jaar.

JAN VISSER was 26 jaar oud. Hij was pas gehuwd nl. op 26 november 1931, dus nog geen jaar geleden, met Betti Höfter oud 25 jaar.
Jan Visser stond als een flinke doortastende zeeman bekend. Toen enkele jaren geleden een binnenkomende trein het perron opreed van het N.S.station te Zandvoort - waarbij een vrouw om het leven kwam - was het Jan Visser die als passagier zoveel tegenwoordigheid van geest had om het vuur onder de locomotief uit te trekken, waarmede hij een dreigende ketel ontploffing hielp voorkomen.

Bij het omslaan van de Z.V. 4 op 23 Mei van dit jaar, waarbij Schipper Jan Paap en Frans van der Ploeg het leven lieten, waren het Piet Loos en Jan Visser die met gevaar voor eigen leven gewaagde pogingen in het werk stelden om hun collega's te redden.

Op 23 September 1932 was het terstond duidelijk dat beide vissers omgekomen waren.
De Zandvoortsche Reddings Brigade bracht onmiddellijk de z.g. Strandwagen in gereedheid en men vormde groepen van leden en vrijwilligers die het strand afzochten naar de lichamen van de beide slachtoffers.
Nog op dezelfde dag - de 23 ste September 1932 - te kwart voor vier uur spoelde bij paal 61 - anderhalve kilometer ten noorden van de Zeeweg - het lichaam van Jan Visser op het strand aan. Vanuit het Noorderbad werd de politie van Zandvoort met de vondst in kennis gesteld.

Onverwijld vertrok de wagen van de Z.R.B. om het ontzielde lichaam naar de woning van het echtpaar Visser aan de Rozenobelstraat 8 te vervoeren.
Onder zeer grote belangstelling vond op Dinsdagmiddag 27 September 1932 op de Algemene Begraafplaats te Zandvoort de begrafenis van Jan Visser plaats. De vader van de overledene, die de vorige week Woensdag van IJmuiden ter visvangst was uitgevaren, en die men per radio van het overlijden van zijn zoon op de hoogte trachtte te stellen, had men niet kunnen bereiken. Het schip waarop Visser sr. vaarde had geen radio aan boord.
De Gemeente Zandvoort werd vertegenwoordigd door de Heer Corn. Slegers Loco-Burgemeester en door Wethouder T. Molenaar.
De Raad voor de Scheepvaart was vertegenwoordigd door de Inspecteur dhr. Van der Boon.
Spreker aan de groeve was de plaatselijke predikant van de Hervormde Gemeente te Zandvoort, Ds. D. Tromp. Deze sprak n.a.v. Psalm 10 vers 14: Gij ziet het immers, want Gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw hand geve. Op U verlaat zich de zwakke.
Op 3 October 1932 werd het stoffelijk overschot van wijlen Piet Loos op het strand te IJmuiden, gemeente Velsen, aangetroffen. Na de nodige formaliteiten, waarvoor men zich te Zandvoort bijzonder inspande, kon het stoffelijk overschot naar de woning aan de Willemstraat 7 te Zandvoort worden overgebracht.
Een afschrift van de akte zoals door de Ambtenaar van de burgelijke stand der gemeente Zandvoort werd ingeschreven laten wij hier volgen:
"In het jaar 1932 de zesde dag in de maand October is door ons Ambtenaar van den burgelijken stand der gemeente Zandvoort ingeschreven het navolgende uittreksel Burgelijke Stand der Gemeente Velsen.
Uit het register van Overlijden van voormelde gemeente blijkt dat aldaar op drie October 1932 des voormiddags kwart na zes uur vanuit de Noordzee is aangespoeld het lijk van Pieter Loos oud zes en dertig jaren - visscher - geboren en wonende te Zandvoort echtgenoot van Maartje Woudenberg - zoon van Arie Loos en Aagje Koper - beiden zonder beroep en wonende te Zandvoort."
De begrafenis vond vervolgens plaats op Donderdagmiddag 6 October 1932 te half drie uur op de Algemene Begraafplaats te Zandvoort.
Als eerste spreker voerde het woord Burgemeester Van Alphen die een zeer bewogen toespraak hield en daarbij ook aandacht besteedde aan al die inspanningen die geringen en groten betoonden aan de nabestaanden.
De Inspecteur voor de Scheepvaart - dhr. Van der Boon herdacht Schipper Loos als een goed zeeman wiens scheepje tot in alle onderdelen aan strenge eisen voldeed.

Tot slot sprak Ds. D. Tromp, predikant van de Hervormde Gemeente te Zandvoort. Als uitgangspunt van zijn preek had hij gekozen:" Joh. 14, vs 1 en 2A; Uw hart worde niet ontroerd; Gij lieden geloofd in God; Geloofd ook in mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen."

DE ZEE EISCHT TWEE SLACHTOFFERS. — P. Loos en J. Visser, de twee opvarenden van een der Zandvoortsche garnalenbootjes, die den dood in de golven hebben gevonden. — De boot is op het strand aangedreven.

Wij hebben ons in dit artikel in "DE KLINK" zoveel mogelijk gehouden aan verzamelde kranteberichten uit die tijd ten einde de sfeer anno 1932 te benaderen. Een van de krantekoppen luidde:

"Gezinnen onverzorgd achter gebleven!"

Het is voor ons, zestig jaar later levend in een geheel andere maatschappij en sociaal klimaat, nauwelijks voorstelbaar dat gelden ingezameld werden om daarmee de dreigende armoede wat te lenigen.
Ook bij het verdrinken van Jan Paap en Frans van der Ploeg (zie de vorige aflevering van "DE KLINK") troffen wij een gelijke situatie aan.
In beide gevallen was het Dhr. P. Meeth Sr. - van beroep effectenmakelaar te Amsterdam en een zeer gezien inwoner van Zandvoort - die op de effectenbeurs te Amsterdam voor de nagelaten betrekkingen van de omgekomen vissers een inzameling op touw zette.
Voorts werd in Zandvoort een breed opgezette "huis aan huis" collecte gehouden, o.l.v.:

H. Keesman	namens Onderling Hulpbetoon's Mannenkoor
P. van der Mije	namens de Zandvoortse Reddings Brigade
D. van Noord	namens de Gymnastiekvereniging O. S. S.
P. Schaap	namens de voetbalvereniging Zandvoort

Burgemeester H. van Alphen belaste zich met het geldelijk beheer en de uitbetaling van de bijeengebrachte gelden.
De bedoeling van alle medewerkers en milde gevers was zeer zeker goed gemeend doch geld ontwaarding, moeilijkheden bij een juiste verdeling. de wetenschap dat niet een ieder in staat en/of bereid is een bijdrage te leveren doet ons toch verzuchten "de Algemene Bijstand Wet is toch nog niet zo'n verwerpelijke regeling om van een degelijke pensioenregeling nog maar niet te spreken".

KCM/CJW

Nieuwe leden.

Opnieuw kunnen wij een aantal nieuwe leden welkom heten binnen de kring van het Genootschap "Oud Zandvoort".

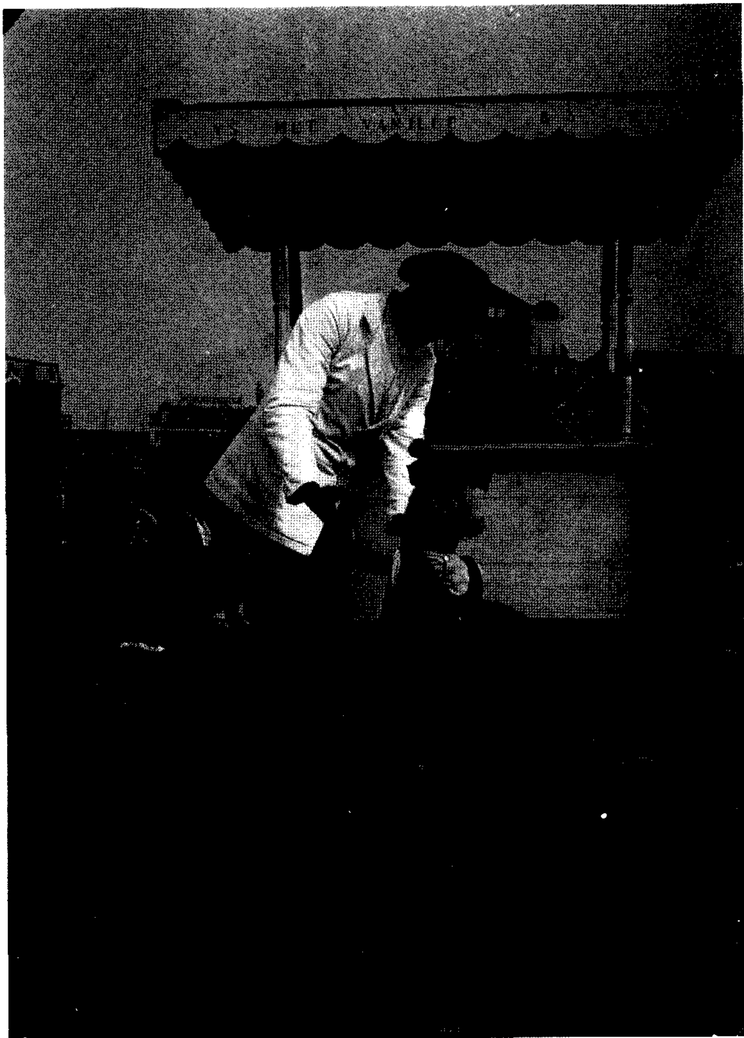
Hr. S. Aukema	Kerkstraat 22	Zandvoort
Hr. L.N. van den Bos	Kloosterdijk 9	Aalten
Hr. W. Paap	Tolweg 1	Zandvoort
Hr. P. de Roode	Jacob Catsstraat 14	Zandvoort
Mw. C. de Roode	dr. J.P. Thysseweg 23	Zandvoort
Mw. D. C. Tukker-v.d. Ploeg	Rozenobelstraat 26	Zandvoort

School A op de foto!

Midden boven Juffrouw A. IJzerdraat,de klasse onderwijzeres.
Achterste rij v.l.n.r.: Jaantje van Keulen; Jobje Koper; Piet Molenaar.
Middelste rij v.l.n.r.: Annie Koper; Engeltje Schuiten; Teunis Keur; Henny Drommel en Juffrouw J. Schoppen, onderwijzeres in de tweede klas.
Voorste rij v.l.n.r. : Geunis de Muinck; Steintje Paap; Willem Kemp; Engel Schaap.
Deze foto werd ter publikatie afgestaan door mw. Paap-Keur, Secretaris Bosmanstr. 47 die de foto en bijbehorende namen kreeg van haar oom Teunis Keur, oud 84 jaar, wonende A.J. v.d. Moolenstr. 55a/zw op de foto iets jonger dan nu daar de foto in 1914 werd genomen.
Het is aardig te zien dat de foto genomen werd met als achtergrond een geschilderd decor en op de houten grond een vloerkleed.
In het boekje "Kent U ze nog ... de Zandvoorters" komt u als foto 20 dezelfde onderwijzeressen en hetzelfde decor tegen, maar andere kinderen van een andere klas. nl. van klas 2 en dit was de eerste klas.
Het komt mij voor dat het jaartal 1904 in genoemd boekje 1914 moet zijn. MW.

IJS MET VANILLE - 3,5 TOT 10 -

De prijs van de ijsjes geeft al aan dat de foto niet in 1992 werd gemaakt.
Wie zou er, anno nu, trouwens bereid gevonden worden om een kar met dergelijke wielen over het strand te duwen?
De ijscoman heeft u al eens eerder in "DE KLINK" afgebeeld gezien nl. in jaargang 1991 no 1, blz.9.
Hij had toen een geheel ander beroep (badman) maar bleef wel het strand trouw.
Het is Evert Keur, op z'n Zandvoorts Evert van Mijntje, die hier gekleed in een smetteloos wit- hoogstwaarschijnlijk gesteven jasje zijn lekkernij (3½ cent?) aan zijn jonge cliënte overhandigt. Zijn standplaats is voor Bodega Groot Badhuis. Naar de kleding van de dame in de badstoel te oordelen werd de foto in de tweede helft van de twintiger jaren gemaakt.
Evert Keur werd geboren 7 april 1884 en overleed 21 juli 1963.

EINDE BADSEIZOEN !

Op de hartpagina's een voor een oktober-uitgave van "DE KLINK" zeer toepasselijke foto uit de dertiger jaren, opgespoord door Opheikens in het Spaarnestad foto-archief. Duidelijk toont deze foto aan wat er in de loop der tijd veranderd is.
Badstoelen die per paard en wagen naar de winterberging gebracht worden.
Badstoelen zijn er niet meer evenmin als vervoer per paard en wagen.
Geen auto goed- of fout-geparkeerd te zien, wel een handkar langs de kant van de straat en, gelukkig voor de man erop, heuvelafwaarts een transport-fiets. Een welhaast uitgestorven Zeestraat en de strandtenten werden vroeger echt niet pas in de maand oktober afgebroken.
Dat de telefoon nog geen algemeen goed was toont het uithangbord bij Pension Restaurant L. Streep, en een advertentie in 1931 geplaatst door de firma E. H. Brokmeier die vermeldt dat deze firma telefoonnummer 2 bezit.

In 1942, nu 50 jaar geleden, werden de badstoelen niet van strand gehaald, dat was verboden terrein, maar van de kruising Vondellaan/van Lennepweg. Strandpachter Bol had op deze plaats in het duin gedurende de zomer van '42 zijn bedrijf geëxploiteerd. Wie heeft een foto hiervan ??

Het is 6 november a.s. ook vijftig jaar geleden dat de evacuatie van Zandvoort officieel werd afgekondigd. Nadat eerst in de zomermaanden van dat jaar 1942 onze inwoners van joodse afkomst gedwongen Zandvoort verlaten hadden, de meesten hun dood tegemoet, kreeg nu het grootste deel van de overige inwoners bevel uit Zandvoort te vertrekken. Het aantal inwoners liep in enkele maanden terug van 9808 tot 1789. Dit gedwongen vertrek en het concentreren van het achterblijvende deel van de bevolking in het centrum van het dorp was een enorme ingreep in het bestaan zowel van de vertrekkende als toch ook voor de achterblijvende. Buren, vrienden en vriendinnen vertrokken of werden achtergelaten, huizen dichtgetimmerd.
De vertrekkenden, waarvan velen nooit verder van huis geweest waren dan "een dagje Artis" moesten nu per trein naar een verre plaats als bijvoorbeeld Oude Pekela. Anderen vonden onderdak bij familieleden die elders woonden.
Hoe het de bewoners van het Diaconiehuis in die tijd verging staat beschreven door P. v.d. Mije in "Hulsmanhof" van Diaconiehuis tot Stichting.
Over wat de individuele burger ervaren heeft - het vertrek, de opvang, het (ingekwartierd)wonen elders, wat er met de huisraad gebeurde - daarvan is buiten de familiekring niets bekend. Het is nog niet te laat om dit stukje Zandvoortse geschiedenis vast te leggen, SCHRIJF ONS!!!! MW

PENSION
RESTAURANT

ZWEMMER.

't Zal op ien vamme eerste vakanzietochies of schólraisies naar Engeland zain geweest, in de zûstiger jaere, dat ik, stroijnend deur Londe, memme neus veur een boekewinkel kwam te staen, 'n hille groite met twie of drie raeme , met op de gevel of roit hil verrassend: ZWEMMER. 'n Voorletter herinner ik m 'iet, me Zanvoorse hart begon sneller te tikke en Zwart Jantje, Wullum van Jampie, Poetrom, Klaes de Zeebeer en Jan Breed waere effe geestelijk present in 't hartje van Londe.
Ik nogaltuurlijk (om met me Ome Piet van Kees de Laers te spreke) naer binne. Groit was me teleurstelling, d'r spronge nog net gien traene oit m'oge, toen de laeste van enkele vergeefs aengeklampte boekverkopers aerzelend iets meende te wete van "from Alkmaaar, den Helder"
'k Vond hem knap dat ie as Engelsman een vierde plaes van ons landje kon noeme boite A'dam, Alkmaar en Edam (goed, 'n vaifde as je Marke nog d'r bai neemt al was 't al gien eiland meer, vooruit een zesde Schiedam). maer de klap was voor main. Weg ontdekking! Ik liet 't er toen maar bai, me realiserend dat er in Den Helder ook wel wat te Zwemmere was 'eweest in 't verleeje, al zal 't toch wel via een overloper oit Zanvoort zain 'eweest. maer hîllemael gunne dee ik 't ze niet.
Maer nou komt 't! ... Laet er nou vandaeg, 23 maert '92, in de Volkskrant in ien van Kees Fens z'n mooie stukkies de straelende waerheid naer bove benne gekomme! ZWEMMER, Stichter van de Londense zaek oit Haerlem. z'n Vaer oit Zânvet. Anton en Arie! Toin en Aerie! Kennet Zanverser?
Blaift me knellende oer-Zanverse vraeg: Van wie isseter ientje?
Of beter ; wasseter ientje, want Toin kwam al in '14 naer Londe, dus vul kans dat ie nog leeft isseriet (hoewel main overgroitvaeder, ouwe opae zeie we, is wel effe 101 geworre - maer jae dat was 'n mug).
D'r benne d'r onder jeloi wel 'n paer die goed tois benne in archieve en ook vûl dichter bai Haerlem en 't Raethois woine dan ik in Drente (waer tussen twie haekies Stien van meester ouwe Dees en ik ons hillemael tois voele en aigelijk op z'n Zanvoors 't hille durp kenne. Nou jae, nog niet alle vreemde loi natuurlijk, maer wel al hil aerdig: die is 'n zoin van die, getrouwd met ientje van die. En de touristen zomers noem ik badgaste. Trouwens toen we hier kwamen hebben we jaerelang ons hois verhuurt als we op vakansie ginge. Vonde ze hier maer gek!)
'k Ben benieuwd naer de komaf van de Londense Zwemmer.

Henk van den Bos LNzn.

Met zijn schrijven werd ook onze nieuwsgierigheid gewekt.
Misschien kan mevr. v.d. Oord-Wisker deze vraag beantwoorden.

In een P.S. schrijft Van den Bos nog:" 't Zanvers van dit epistel is natuurlijk benaderd. 't Heeft zich in de 65-67 jaar die het is geleden dat het tot me doordrong, gehandhaafd bij weinigen, het werd toen al verguisd door velen (ook bij ons thuis) en is nu, zo het gesproken wordt, door Haarlemmer Olie en Amsterdams On-peil aangetast."
Het 'Zandvoorts' is natuurlijk altijd een gesproken- en nimmer een geschreven- 'taal' geweest maar de brief geeft toch een indruk van de "taal" ook voor hen die het nooit gehoord hebben.
Uit het artikel, geplaatst in de Volkskrant van 23 maart '92,"Een Nederlands impresariaat in Londen" van de hand van KEES FENS putten wij de volgende gegevens. Anton Zwemmer werd geboren in Haarlem als zoon van een stalknecht-koetsier en een Friese boerendochter die Baukje Huizinga heette. Zijn vader Arie kwam oorspronkelijk uit Zandvoort.
Na de lagere school moest hij onmiddellijk aan het werk. Hij begon bij uitgeverij Tjeenk Willink, daarna bij de beroemde boekenzaak Kirberger en Kesper te Amsterdam. In 1914 vertrok hij naar Londen en na twee jaar bij een boekengroothandel gewerkt te hebben kwam hij, 24 jaar oud, in dienst bij Richard Jäscke's boekhandel Charing Cross Road 78. In 1923 nam hij deze zaak over en specialiseerde hij zich in boeken over moderne kunst.
"Zwemmer" zal wereldberoemd worden, als boekhandel, als kunstgalerij, als trefpunt. Hij presenteerde tussen de twee wereldoorlogen de grootsten onder de moderne kunstenaars waaronder Picasso en Henry Moore.
In de tweede wereldoorlog gaat de galerij dicht en wordt enige jaren daarna weer heropend, maar Anton heeft weinig of geen voeling met de dan moderne kunst. De twee zoons van Anton zijn teruggetrokken geleerden, die zich ook uit de zaak terugtrekken. Zwemmer gaat in andere handen over, die van Philip Wilson Publishers.
Kees Fens besluit zijn artikel als volgt:" Anton Zwemmer was de impresario van de moderne kunst , van het moderne boek en ook van het moderne continent in Londen."De boekhandel had een uitwerking op het Engelse leven die in geen enkele verhouding staat tot de grootte ervan" heeft de dichter Geoffrey Grigson opgemerkt. Hij heeft gelijk. Zijn woorden zeggen alles over de grootte van Anton Zwemmer, waarschijnlijk de beroemdste oud-leerling van de Christelijke School voor de Werkende Stand in Haarlem" (Voor geïnteresseerden: Nigel Vaug Halliday: More than a Bookshop. Zwemmer's and art in the 20th centuary. Philip Wilson Publishers)

Als u ooit eens in Londen mocht komen en misschien daarbij Charing Cross Road 78 passeert dan weet u, dankzij van den Bos, een Zandvoorter in de vreemde, dat deze ZWEMMER van Zandvoortse afkomst was. MW.

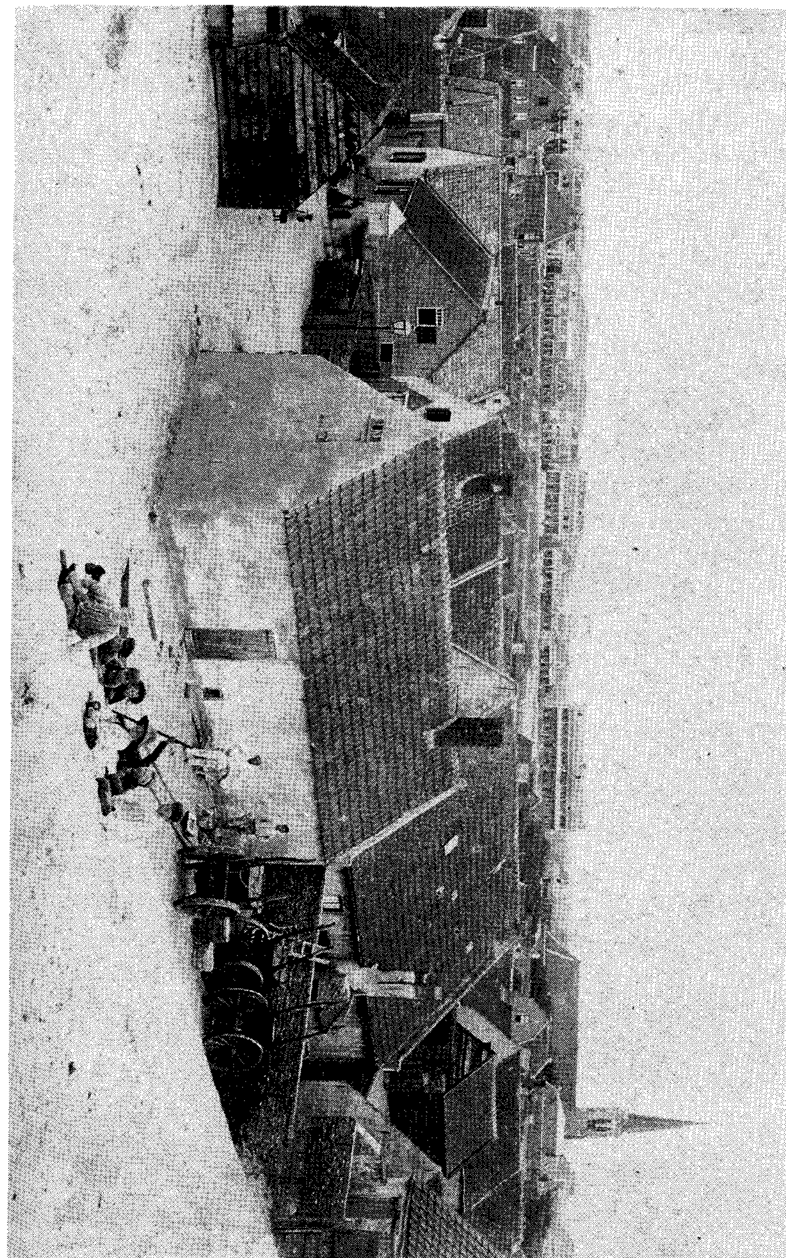
WAAROVER SPRAKEN ZIJ ?

Voor het dagelijks brood waren in juni 1863 zes vissers met de " VISCHPINK VROUW SOPHIA " de Noordzee opgevaren. De zes vissers, Arend Paap 26 jaar, Jan Zwemmer 51 jaar en zijn zoon Jacob 22 jaar, Leendert Schuiten 30 jaar en Klaas Molenaar Florisz. 54 jaar, allen uit Zandvoort en de 19 jarige Jakob Visscher uit Egmond Zee waren ongeveer op drie km met hun schuitje vanaf het Noord-Hollandse strand, met een diepte van 10 vadem water, toen zij meenden netten vol met vis te hebben. Groot was de teleurstelling toen de netten zwaar beschadigd boven water kwamen.
Lang hoefden zij niet naar de oorzaak te zoeken, er was een vreemd anker in hun netten verward geraakt. Zonder vis, met kapotte netten maar een anker rijker, voeren de zes huiswaarts.
DE volgende dag bracht Arie Zwemmer, op verzoek van de vissers en voor *f* 3.-- vervoerloon, het anker naar Gerrit Veen in Haarlem die er *f* 25.- voor betaalde. Na aftrek van het vervoerloon werd de rest onder de zes vissers gedeeld.
Maar dit was niet het einde van de narigheid. De zes moesten verschijnen voor de Arrondissementsrechtbank van Haarlem, omdat zij zich "arglistig een scheepsanker zouden hebben toegeëigend". Voor ieder van hen werd een dag gevangenisstraf geëist.
Daar waren de zes het absoluut niet mee eens en zij verdedigden zich als volgt. Het anker werd, toen zij in Zandvoort aangekomen waren, overgeladen op de kar van de voerman Arie Zwemmer. Daar heeft het anker, open en bloot tot de volgende morgen, op de kar voor de woning van Arie gestaan. Daarna werd het nog steeds open en bloot naar Haarlem gereden en verkocht aan Gerrit Veen voor *f* 25.--.
Omdat nu bleek dat ieder van hen ter goeder trouw was, dus niet arglistig, volgde er VRIJSPRAAK.

A.G.M. van der Oord-Wisker

Dorpsgezicht vanaf het Schuitegat.

Links op de foto, staande op de naast gelegen pagina; de Pakveldstraat met dorpspomp. Het huis recht achter deze pomp was bij het nemen van de foto spiksplinternieuw en ook de daarachter staande woningen zijn nog niet al te oud. Een goede eeuw geleden was dat nog open terrein wel stonden de huizen links van de Pakveldstraat er en de dorpspomp. In 1890 was het huis op de voorgrond van Klaas Duivenvoorde, de woning daarnaast was van Jacob Cornelisz. Keur(van beroep tapper) MW.

Dorpsgezicht vanaf het Schuitegat.
Bij de muur: Keggie en Jan Water, Bij de jongens: Gerardus Koning Janzn en Gerardus Koning Jacobzn, neven van elkaar.

De oud burgemeester van Zandvoort P. N. van Doorninck, burgemeester van 1885 - 1887 was kennelijk zeer geïnteresseerd in de geschiedenis van Zandvoort. Van zijn hand verscheen bij de Gebr. van Brederode te Haarlem in 1892 'De inventaris op het archief van de Heerlijkheid Zandvoort' bevattende de periode 29 Augustus 1455 t/m 16 Mei 1814.
De heer G. K. Schoemakers wonende in Losser heeft een uittreksel hieruit gemaakt van enige wellicht voor onze lezers interessante zaken. Een kleine selectie treft u hierbij aan. N.B. waar u leest (inv. nr ...) betekent dit dat het betreffende archiefstuk onder dat nummer geregistreerd staat bij de destijds uitgevoerde inventarisatie.

Enige stukken betreffende de visserij.

d.d. 11.02.1544 verklaarde Jan Wouters, oud 85 jaar, op verzoek van Pontiaen Pieters van Treslong en Jacob Pieters Lijdraijer, resp. Schout en Schepen van Zandvoort, voor Schout en Schepenen van Heemstede, dat de koop- en haringlieden van Zandvoort vroeger in Katwijk aan Zee vrij van tollen waren geweest.(inv. nr. 009)

d.d. 08.10.1678 werd door de Gerechte van Zandvoort een keur opgesteld betreffende het heffen van een recht op de vis, onder goedkeuring van Mr. Wijnand Viaenen; eerste Raad van zijn excel. van Brederode, welke keur d.d. 06.11.1678 werd gepubliceerd (inv. nr. 050)

d.d. 08.03.1733 verzochten de stuurlieden van 11 visserspinken de Heer van Zandvoort om ontheffing van de boete van 2 Kennemer-ponden, waartoe zij en hun manschappen, tezamen 54 personen, elk veroordeeld waren door de Schout wegens het vissen op Zondag. (inv. nr. 100)

d.d. 10.10.1803 schreef de Raad van Marine der Bataafsche Republiek het plaatselijk bestuur van Zandvoort aan om de vissers-pinken achter het duin te bergen, hetgeen op 13 October gebeurde.
d.d. 21.06.1804 verleende Generaal Dumonceau, commandant der Bataafsche Armee te Haarlem, toestemming aan de reders en het gemeentebestuur van Zandvoort om weer ter visvangst uit te varen.
d,d, 21.06.1804 waarschuwden de Schout en Municipaliteit van Zandvoort de stuurlieden der visserspinken, na de verkregen vergunning om weer bij dag te mogen vissen, de te ontvangen bevelen stipt na te volgen.
d.d. 11.07.1804 waarschuwde de Municipaliteit van Zandvoort de inwoners en de vissers om 's nachts niet op het strand te vertoeven.

d.d. 11.07.1804 deelde de Municipaliteit van Zandvoort aan Generaal Dumonceau mede, dat 2 visserspinken ook 's nachts uitvoeren daar deze da neutrale vlag van Papenburg hadden aangeschaft.
d.d. 12.09.1804 gaf het Departement van Oorlog der Bataafsche Republiek zijn goedkeuring aan het bij nacht vissen op zee.(inv. nr.263)

d.d. 02.04.1808 werden de visschuiten nr. 1 van Pieter van Duijn en nr. 12 van Jacob Ariszn. Kraaij door de Engelsen "genomen".
De Koning van Holland schonk 200 gld. aan de achtergebleven betrekkingen der bemanningen. (inv. nr.286)

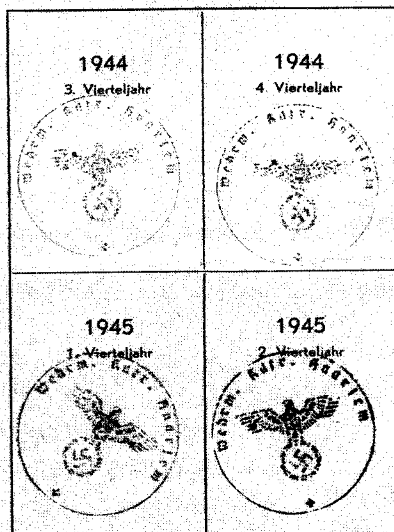
Bommetje.

De straat waarin deze foto genomen werd zult u allen ongetwijfeld herkennen. Op wat moderniseringen na is dit deel van de Diaconiehuisstraat vrijwel ongewijzigd gebleven.

Boudewijn Duivenvoorden is de voerman, geen 'echte' Zandvoorter - geboortig als hij was in Heemstede in het jaar 1884 - maar zeker alom bekend.

Eerst oefende hij het beroep van boer uit op het landgoed Elswout maar hij stapte over naar de vishandel en was vooral bekend door zijn zure bommen.
Hier ook hield hij de bijnaam Bommetje aan over.

2781 – 44 – K 1086

Ausweis Nr. D 72 H

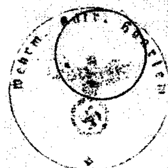
Name: Weber-Drommel,T.-

Soldbuch, Pass
Personalausweis Nr. Z6/1357.

Siedlungsgebiet	

Nur für Zandvoort.

O.U., den 14.9.1944

Name, Dienstgrad
Hauptmann

Name: Weber,geboren Drommel--

Vorname: Trijntje--

geb. am: 2 October 1880

Wohnort: Zandvoort

Strasse: Koningstraat 26

Beruf:

beschäftigt bei:

Der Ausweis berechtigt nur zum Betreten der umstehend bezeichneten Gebiete auf dem kürzesten Wege. Er ist nur in Verbindung mit Lichtbildausweis gültig. Nach Ablauf der Gültigkeitsdauer ist der Ausweis unaufgefordert zurückzugeben. Missbrauch und Nichtrückgabe werden bestraft.

De houder van dit bewijs is gerechtigd uitsluitend de op den voorkant genoemde gebieden te betreden en wel langs den kortsten weg. Het bewijs is alleen geldig in verbinding met het persoonsbewijs. Na afloop van den geldigheidsduur is het bewijs ongevraagd terug te sturen. Hij, die het bewijs niet teruggeeft, zal worden gestraft. Misbruik wordt eveneens gestraft.

Der, die Gemeinde Zandvoort

beantragt für Weber-Drommel,T.--

einen Ausweis zum Betreten

des Siedlungsgebietes

Grund: (Tätigkeit) Wohnhaft in Zandvoort.

Unterschrift
Leutnant und Adjutant

Ook een stukje 'Zandvoorts geschiedenis'!

Op pagina 9 werd de evacuatie in 1942 al aangeroerd, deze evacuatie ging gepaard met het verbod Zandvoort te betreden zonder geldige papieren.
De achtergeblevenen werden voorzien van een "Ausweis". Het origineel van het hiernaast afgebeelde exemplaar is blauw van kleur, de donkere vlakken zijn in werkelijkheid rood getint. In het rechter rode vlak staat gedrukt "Fertige Anlagen" in het linker rode vlak "Baustellen".
De afbeelding boven is de buitenkant, de afbeelding onder is de binnenkant van het, nu historisch, document. MW

Een echte garnalevisser. Wie anders dan Evert van Mijntje!

Oosten wind.

Vlak zeetje.

Geen kotter pal onder de kust.

Water nog niet gereinigd van fosfaten.

Dan... moet er wel garnaal zitten!

In ieder geval heeft een ons onbekende fotograaf er een mooi plaatje van gemaakt, bijzonder geschikt om mee te eindigen.

GENOOTSCHAP " OUD ZANDVOORT".

Voorzitter:	Mw. C. C. M. Kemp-v.d. Mije,		
	Tolweg 29	2042 EJ Zandvoort	tel.02507-17201
Vice-voorzitter:	Ir. C. J. Wagenaar,		
	Kostverlorenstr. 23	2042 PA Zandvoort	tel.02507-13999
Secretaris:	J. Paap,		
	Celsiusstraat 33	2041 TB Zandvoort	tel.02507-15967
Vice-secretaris:	A. Koper.		
	W. Kloosstraat 9	2041 BK Zandvoort	tel.02507-18441
Penningmeester:	J. Bluijs,		
	Pasteurstraat 7	2041 VA Zandvoort	tel.02507.14632
Vice.penningm:	J. Attema,		
	C. v.d.Lindenstr. 2/25	2042 CA Zandvoort	tel.02507-14555
Leden:	A. Drommel,		tel.02507-17963
	Mw. H. P. M. Hoogervorst-Schuiten,		tel.02507-18177
	C. J. Wester		tel.02507-14155

Bankrelatie: ABN - AMRO te Zandvoort
rek. nr. 565738305, gironummer van de ABN: 4000

Giro-nummer: 4206723 t.n.v. Genootschap "Oud Zandvoort".

Contributie: Minimaal *f* 15,-- (excl. verzendkosten) per jaar.

"DE KLINK".

Het blad "DE KLINK" is een kwartaaluitgave van het Genootschap "OUD ZANDVOORT" en wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het genootschap. Met het uitgeven van het blad streeft het bestuur naar een grotere bekendheid van en het kweken van belangstelling voor de geschiedenis van Zandvoort.
Voor het samenstellen van het blad heeft het bestuur een redactiecommissie benoemd die bestaat uit de heren:
P. Brune; K. C. v.d. Mije Pzn; H. Opheikens; M. Weber en C. J. Wester.

Vriendelijk verzoek ADRESWIJZIGINGEN en evt. andere berichten zo spoedig mogelijk aan een van de adressen door te geven.